

Dagens Grønland – Lærervejledning

Udarbejdet af Halla Erlendsdóttir

Undervisningsmaterialet Dagens Grønland er et opslagsværk bygget op omkring 13 temaer der tager udgangspunkt i det moderne Grønland. Du kan bruge materialet som supplement i din undervisning, eller anvende de dilemmabaserede forløb i sin helhed i forbindelse med et tema eller projekt i klassen.

Undervisningsmaterialet beskriver Grønlands og Danmarks fælles historie og kan anvendes til at åbne elevernes øjne for vores Rigsfællesskab og gøre dem klogere på forskellige aspekter der er aktuelle i det moderne Grønland.

Dette undervisningsmateriale lægger op til et dilemmabaseret arbejde med eleverne, men kan sagtens anvendes på andre måder. Temaerne og indholdet er gratis tilgængeligt for alle, og login er kun nødvendigt hvis I ønsker at bruge siden som et opbevaringssted og deling (mere om den tekniske del af arbejdet findes i den visuelle rundtur, som du kan finde på lærerens side).

1. Didaktisk udgangspunkt

Undervisningsmaterialets didaktiske udgangspunkt er en række aktuelle, grønlandske dilemmaer som eleverne skal sætte sig ind i og reflektere over. De har mulighed for at formulere egne åbne spørgsmål¹, lede efter løsninger, argumentere for deres valg og fravalg og reflektere over deres valg og stillingtagen til dilemmaet.

a. Dilemmabaseret undervisning

I dilemmabaseret undervisning er der fokus på indlevelse og refleksion. Eleverne skal gerne kunne identificere sig med det opstillede dilemma. Eleverne spiller selv en afgørende rolle da deres beslutning påvirker undervisningens output. Derfor præsenteres de for fakta og artikler² der er relevante for dilemmaet. Der er ikke nogen rigtige eller forkerte løsninger i dilemmabaseret undervisning. Eleverne skal reflektere over et givent dilemma og vurdere muligheder og konsekvenser af forskellige valg der kan tages. Eleven lærer, gennem dilemmabaseret undervisningsforløb selv at tænke og reflektere over det de møder.

Det er ikke kun løsningen på dilemmaet der er interessant i arbejdet med denne undervisningsform, men derimod vejen dertil. Gennem vurderinger, argumenter, holdninger og begrundelser kommer dilemmaernes emne til live i elevernes arbejde. Eleverne lærer at forholde sig kritisk og reflekterende over det arbejde de laver.

Dette undervisningsmateriale er tilrettelagt med fokus på elevens erfaring gennem processen. Eleverne præsenteres for interessante problematikker som de forhåbentlig kan identificere sig med gennem følelser eller etik, og derudfra giver undervisningsmaterialet plads til at eleverne kan reflektere selvstændigt over det fremstillede materiale.

¹ Olga Dysthes: Dialogbaseret undervisning

² Artikler kan også være andre former for formidling, fx film og historier.

2. Opbygning:

Til hvert tema er der ét eller flere emner (op til fem) der hver især indeholder en række faglige elevartikler der kan bruges selvstændigt eller i relation til et opstillet dilemma. Til alle emner er der relevante faktaark som kan understøtte elevernes arbejde sideløbende.

Alle emner tager udgangspunkt i reelle nutidige dilemmaer. Materialet var i første omgang udarbejdet med mellemtrinnet og udskoling som målgruppe, men kan sagtens anvendes på alle grundskolens trin. Du kan hente inspiration til valg af emner og fag bagerst i denne lærervejledning.

Detaljeret opbygning:

- a) På forsiden mødes du med en introduktion til Dagens Grønland. Det er en kort tekst om hjemmesiden, samt diverse links til billeder, videoklip, fakta og ikke mindst links til sidens 13 temaer. Derudover findes lærerens side via en grå knap nederst i venstre hjørne på siden.
Forslag: Du kan bruge de visuelle links til at introducere emnet for eleverne.
- b) Elevlogin:
 - i. Via forsiden kan eleverne oprette et login og gemme deres arbejde. Læreren kan ikke følge med i elevernes arbejde før eleverne er klar til at dele det. Når eleven ønsker dette, tilføjer eleven læreren til gruppen og giver derved adgang til arbejdet.
 - ii. Elleve måneder efter oprettelse af login skal man bekræfte at man ønsker at beholde profilen i længere tid, ellers bliver den slettet (der udsendes en påmindelse via mail herom).
- c) Temaer og emner: Hvert tema præsenteres med en introduktionstekst og en kort film. Under hvert tema er der forskellige emner. Hvert emne præsenteres med et dilemma eleverne skal tage stilling til. Eleven skal udforme et problemfelt ud fra dilemmaet, derefter anbefales der at de udarbejder et mindmap³ med deres tanker og undren til dilemmaet. Eleverne kan bruge skrivefeltet som inspiration til læringsmål.
- d) Opgaver: Til hvert emne er der udarbejdet opgaver. Til opgaverne er der fremstillet en differentieringsmulighed, hvor elevernes forskellige behov for uddybning mødes. Dette findes under hjælpespørgsmål.
- e) Artikler og fakta: Faktamaterialet er faktisk indhold til emnet, og fanen Artikler indeholder tekster, filmklip, lydfiler og andet relateret til emnet. Til alt materiale på siden henvises der til de oprindelige kilder.
 - i. Svære ord og begreber markeres med rødt og forklares bagerst i artiklerne.
- f) Værktøjskassen: Her finder eleven sidens billeddatabase, mindmaps-kabeloner, relevante links, litteratur, evaluerings- og formidlingsforslag,
- g) Planlægningskema: Kan overskueligere elevens arbejdsproces. Hvis eleven har oprettet en profil, er det muligt at arkivere og redigere i planlægningskemaet på sin eller gruppens profil. Der kan oprettes flere skemaer under samme emne.

³ Der findes et mindmap i værktøjskassen (skruenøglikeikon i nederste højre hjørne på siden).

Eleverne kan benytte deres egne opstillede læringsmål i evalueringen af deres arbejdsproces og det færdige resultat.

3. Lærers forarbejde

Læs baggrundsartikler til temaerne og få et overblik over de temaer du vil arbejde med. Det er ikke nødvendigt at læse alle 130+ baggrundsartikler, men du kan anvende efter behov undervejs. Det kan også være at nogle af disse baggrundsartikler er egnede til nogle af de ældste elever der ønsker at dykke længere ned i bestemte temaer. Baggrundsartikler er emneinddelt i de 13 temaer. Du får adgang til dem via Lærers side og herefter ved at klikke på temaikonerne.

4. En fælles referenceramme

Før eleverne skal i gang med arbejdet, anbefales der at der skabes en overordnet fælles referenceramme for det land materialet handler om.

En fælles referenceramme er ikke ensbetydende med at der skal serveres et "færdigt" billede af Grønland og grønlanderne. Men her er et par forslag til processen.

- ✓ Du kan starte med at danne dig et overblik over elevernes forviden om Grønland, grønlanderne og rigsfællesskabet. For eksempel med et mindmap. Du kan hente et elektronisk mindmap i værktøjskassen (den finder du på siden under alle emner, i nederste højre hjørne under skruenøglesymbolet).
- ✓ Det kunne også være sjovt at lave et megamindmap. Du kan fx bruge en engangspapirsduge eller lignende og fylde en hel væg. Derefter kan du bede alle eleverne om at skrive på det alt hvad de kan finde på under emnet Grønland på tid (fx 20 min.). Derefter kan megamindmappen bruges som samlekurv til alt det I vil tilføje igennem hele arbejdsprocessen.
- ✓ Vis eleverne filmklip om Grønland: Du kan bl.a. små film på Dagens Grønlands forside.
- ✓ Se på størrelsesforhold på et kort over landene, eller temperaturforskelle mellem lande eller områder i Grønland.
- ✓ Kig på billeder fra Grønland, for eksempel greenland.com som har et utal af smukke billeder og baggrundsartikler du kan henvise eleverne til.

5. Valg af tema

Gennem arbejdet tilegner eleverne sig faglig viden om Grønland og Rigsfællesskabet. Hvilket fagligt fokus der ønskes, finder lærer/elev gennem valg af tema.

Man kan også med fordel vælge flere temaer som klassen skal arbejde med og vende tilbage til arbejdet på et senere tidspunkt, også det efterfølgende skoleår. Eleverne har mulighed for at gemme deres arbejde via et login på siden i 11 måneder. Se forlængelse af login i afsnittet elevlogin ovenover.

6. Arbejdsmetode

Eleverne arbejder dilemmaorienteret. De skal skabe et overblik over temaet og planlægge deres arbejde. Dette gør de ved hjælp af mindmap, formulering af problemstilling, læringsmål og gruppearbejde.

Eleverne opfordres til at arbejde i små grupper for at afprøve deres problemstillinger og argumentere med hinanden. Alle elever opfordres til at tage ordet og lytte aktivt. Gennem dialogen understøttes elevernes mulighed for at arbejde med kritisk refleksion ift. egen og andres argumenter og synspunkter.

7. Løbende evaluering = feed forward

Det kan være en fordel at stoppe op og se hvordan arbejdet går. Løbende i processen kan I stoppe op og tilpasse processen i arbejdet. Med feedforward kan du hjælpe eleverne med løbende at evaluere deres arbejde og læring. *Hvad går godt, hvad skal jeg arbejde mere med, hvordan arbejder jeg i forhold til de mål som undervisningen overordnet har, og de læringsmål jeg har opstillet for mig selv?*

8. Læringsmål

Undervisningsmaterialets formål er ikke kun at få viden om Grønland, men også om at lære at arbejde selvstændigt og i grupper, at skabe et overblik, planlægge og evaluere eget arbejde.

Materialet er primært tænkt ind i undervisning i dansk, natur og teknologi, historie, biologi, geografi og samfundsfag⁴. Derudover er materialet oplagt til arbejde med it og medier. Eleven har mulighed for at arbejde historisk med kronologi og sammenhæng, kildearbejde og historiebrug.

- ✓ Eleven har mulighed for at arbejde danskfagligt med læsning og forståelse af faglige tekster, fremstilling, fortolkning og kommunikation.
- ✓ Eleven har mulighed for at arbejde samfundsfagligt med politisk, økonomisk, sociale og kulturelle forhold og samfundsfaglige metoder.
- ✓ Eleven har mulighed for at arbejde naturfagligt med undersøgelse, perspektivering og kommunikation.

Se hvilke forslag der er til valg af emner og fag bagerst i lærervejledningen.

9. Materialets potentiale i undervisningen:

- ✓ Eleven får mulighed for at beskrive og finde ligheder og forskelle mellem levevilkår og livsbetingelser for mennesker såvel i Danmark som i Grønland og dermed opnå en forståelse af og holdninger til egen kultur, andre kulturer samt menneskers samspil med naturen.

⁴ Se anbefalinger til brug i øvrige fag i listen nedenfor.

- ✓ Eleven får mulighed for at erhverve sig viden om og forståelse af historiske sammenhænge og i samspil hermed øve sig i at bruge denne indsigt i deres hverdags- og samfundsliv.
- ✓ Ved at beskrive og give eksempler på menneskers levevilkår i Grønland får eleven mulighed for at få øje på kulturelle ligheder og forskelle til egen og andres kulturer.
- ✓ Eleven får mulighed for at forholde sig til Grønland som en del af Rigsfællesskabet, kende historien, tidsepoker og få et kronologisk overblik herom.
- ✓ Eleven får mulighed for at styrke sin historiske bevidsthed og identitet samt forholde sig kritisk til informationer om naturfaglige og samfundsmæssige forhold fra medierne omkring Grønland.
- ✓ Eleven får mulighed for at erhverve sig viden om hvordan medier, danske såvel som grønlandske, formidler viden om samfundet og kulturen, naturen, herunder hvordan der formidles viden om vejr, sundhed og naturens kræfter i og om Grønland.
- ✓ Eleven får mulighed for at kende geografiske forhold der er karakteristiske for Grønland og Danmark, herunder kunne aflæse vigtige oplysninger om landenes natur.
- ✓ Eleven får mulighed for at anskue fordelingen af land og hav, landskaber, klimazoner og plantebælter.
- ✓ Eleven får mulighed for at give udtryk for og gå i dialog om egen og andres livsforståelse, herunder fortælle om sammenhænge mellem materielle kår, hverdagsliv og kulturel forståelse.

Temaerne tilbyder en bred vifte af indhold som kan tilknyttes forskellige fag og skoletrin i grundskolen.

10. Forslag til valg af temaer, ift. skoletrin og fag på næste side.

Tema	Emne	Især egnet til følgende skoletrin	Især tænkt til følgende fag	OBS*
Turisme	Vejret	Mellemtrin og udkoling	Dansk, natur og teknologi, geografi og samfundsfag	
Natur				Kan kombineres med et besøg i Skoletjenesten i Det Grønlandske Hus i KBH, undervisningsforløb: Grønlands natur og dyreliv
	Grønlands Dyr	Indskoling* og mellemtrin	Dansk, natur og teknologi	*Alle afsnit om dyrene kan anvendes på indskolingsniveau.
	Grønlandshvalen	Mellemtrin	Dansk, natur og teknologi og historie	
	Sæler	Mellemtrin	Dansk, natur og teknologi og historie	
Beboelse	Bygdernes overlevelse	Indskoling*, mellemtrin og udkoling	Dansk, samfundsfag og geografi	*Artiklerne: Forskel på by og bygd. Billeder af kontrasten. De farvestrålende huse. 2 film, Hvad er der i en bygd? Kort over kommuner. Varer i bygdebutikkerne.
Klimaforandringer				Kan kombineres med et besøg i Skoletjenesten i Det Grønlandske Hus i KBH, undervisningsforløb: Grønlands natur og dyreliv
	Isbjørnen	Mellemtrin og udkoling	Natur og teknologi. Biologi og geografi	
	Isen smelter	Udkoling	Biologi og geografi	
	Landbrug	Mellemtrin og udkoling	Natur og teknologi. Biologi og geografi	
	CO2-udledning	Udkoling	Biologi og geografi	

Kultur				
	Musik	Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag, musik*	*Valgfag
	Mode	Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag, håndværk og design	
	Kunst	Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag, billedkunst*	*Valgfag
Befolkning				Kan kombineres med et besøg i Skoletjenesten i Det Grønlandske Hus i KBH, undervisningsforløb: Grønlandernes Land
	Sprog	*Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag og geografi	*Fra 5.-6. klasse og op.
	Uddannelse	*Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag og geografi	*Fra 5.-6. klasse og op.
	Identitet	*Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie, samfundsfag og geografi	*Fra 5.-6. klasse og op.
Erhverv				
	Jobmuligheder	Udskoling	Dansk, Samfundsfag	
	Fisker-Fanger	Mellemtrin og udskoling	Dansk, natur-teknik, samfundsfag, historie.	Kan med fordel kombineres med temaet Natur.
Hverdag og fest				Kan kombineres med et besøg i Skoletjenesten i Det Grønlandske Hus i KBH, undervisningsforløb: Grønlandsk Jul og Mitaartut
	Jul	Indskoling og Mellemtrin	Dansk, historie, billedkunst, håndværk og design	
	Mitaartut	Indskoling og Mellemtrin	Dansk, historie, billedkunst, håndværk og design	
Råstoffer				
	Minedrift	Mellemtrin og udskoling	Natur og teknologi, biologi og geografi	*Fra 6. klasse

	Jernminen ved Isua	Mellemtrin og udskoling	Natur og teknologi, biologi og geografi	*Fra 6. klasse
	Uran	Udskoling	Biologi og Geografi	*Fra 8. klasse
	Sjældne jordarter	Udskoling	Biologi og Geografi	*Fra 8. klasse
Transport				
	Atlantlufthavnen	Mellemtrin og udskoling	Dansk og samfundsfag	
	Hundeslæden	Indskoling*, mellemtrin og udskoling	Dansk, natur og teknologi, samfundsfag	*Artiklerne: Den Grønlandske slædehund, alle filmene, Hundene i myterne, Når hundene bider, To hundekuske fortæller + Fakta
Religion				
	Inuittro og kristendom	Mellemtrin og udskoling	Historie, samfundsfag, Kristendomskundskab og konfirmander	
	Grønlands væsener	Indskoling*, mellemtrin og udskoling	Dansk	*Artiklerne: Film om Havets Moder, Kaassasuk, Shaman, Havets moder, Hvad er Mitaartut?, Julemanden, Nogle andre mærkelige væsener, Qivitoq, Tupilakker + Fakta
Sundhed	Fødsler	Mellemtrin og udskoling	Samfundsfag, samt emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab	
Rigsfællesskabet				
	Fordomme	Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie og samfundsfag	
	Fremtiden	Mellemtrin og udskoling	Dansk, historie og samfundsfag	
	En arktisk nation	Udskoling	Dansk, historie og samfundsfag	

Kontakt Halla for hjælp og spørgsmål ifm. arbejdet

Halla Erlendsdóttir
 Leder af Skoletjenesten
 i Det Grønlandske Hus i København
skole@sumut.dk
 33381570